

Поставяне на детектори за радон(Rn) в п. Духлата

На 30 – 31 май 2019г. по време на експедицията на СПК Академик в пещера Духлата бяха внесени и поставени няколко пасивни трекови детектори за измерване на концентрацията на радон. Детекторите представляват обикновени CD и консервени кутии с парченце фолио на капака отвътре, които натрупват радон и след като престоят известен период от време (поне 3 месеца) се изваждат, обработват и анализират.

Целта е да се определят какви са концентрациите на радон в пещера Духлата през летния период и да се оцени от дозиметрична гледна точка какви рискове представлява едно обикновено едnodневно проникване и от карстова гледна точка – зависимост на концентрацията от дълбочината, водите, скалите, температурата и други фактори.

Детектори са поставени в близост до А и Б вход, Прашни зали, Уринарника, зала Аргонити, Рибката и Тронни зали.

Любопитно: Радонът е тежък безцветен, безвкусен и безмирисен радиоактивен газ, който идва от Радия, съдържащ се главно в почвата и някои строителни материали. когато се разпадне той излъчва алфа-частици, които външно за тялото не са опасни, защото се спират от 5см въздух или от кожа, но вътрешно погълнати могат да разкъсат молекулата на ДНК и с малка вероятност да доведат до туморна мутация на клетката. По-опасни са всъщност дъщерните продукти на Rn, защото те са тежки метали с много кратки периоди на полуразпад и получени веднъж след разпадането на радона в белите дробове те попадат в алвеолите и облъчват многократно организма отвътре, повишавайки риска за ракообразуване. Оказва се радонът е на второ място по причинители на рак на белия дроб след тютюнопушенето.